

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

56. An sufficiat licentia data antecedenter ad electonem, collationem, vel præsentationem sub conditione si eligaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

nullum profecto fundamentum Præmonstratensēs constituere possunt super assertis privilegiis, contentis in diplomate Clem. VII. quia, ut perspicue videre est, loquitur tantum de parochialibus ad collationem ipsorum Abbatum pertinentibus, & eorum Ordini unitis; quatenus autem de aliis loqueretur, esset per Concil. Trid. & decretum Gregor. XIII. abrogatum; ac præcipue per Constitutionem Pii IV. quæ incipit: *in Principis Apostolorum sede*, in fine Concilii appositam: quia Pontifex revocat expressè omnia privilegia, indulta, exemptiones, dispensationes, immunitates, aliæque jura quomodolibet concessa monasteriis, Abbatibus, Conventibus, Regularibus, omnibusque cujusvis gradus, & qualitatibus personis ad terminos Concilii cum clausula sublata & decreto irritante; sed neque illis suffragari posse ait n. 31. aliud diploma Greg. XIII. confirmatorium constitutionum, & privilegiorum Ordinis Præmonstratensis; cum & illud loquatur tantum de parochialibus unitis, ac sub conditionibus, quatenus non sunt decretis S. Concilii repugnantia, nec reservationes & affectiones Apostolicas impediant.

3. Opposita sententia fundamenta sunt, primum, idque potissimum apud Engels, Gonz. in editione 2. loc. cit. n. 11. quod Trid. sess. 14. c. 11. prohibendo Canonicum regularem ad alium Ordinem translatum ad faculare beneficium, etiam curatum, assumi, etiam tacite innuat, non translatum assumi posse; cum exceptio firmet regulam, etiam in casibus non exceptis, adeoque inde rectè inferatur, alios religiosos non translatos beneficiorum secularium curatorum capaces esse: verum ad hoc satis responsum est à Pignatelli. Secundum quod Rota in una Papiensi jurispar. 6. Martii. Anno 1598. coram Seraph. sic resolverit, quod licet facularia beneficia non sint conferenda regularibus, possint nihilominus curata conferri Canonicis regularibus. Tamb. cit. n. 11. Pennot. loc. cit. n. 5. item quod S. Congregatio Anno 1602. (quam declarationem refert Gabr. Pennot. apud Tamb. loc. cit.) id declaravit his verbis: *Congregatio Concilii censuit decretis ejusdem Concilii Canonicum regularem non prohiberi obtinere beneficia curata, nisi fuerint ex eis translatis, de quibus habetur in decreto c. 11. sess. 14.* Atque ita tam Rota, quam S. Congregatio longè post illud decretum aliud, quod emanasse dicitur Anno 1581. fenserit, adeoque dicendum sit, illud non fuisse praxi demandatum, vel promulgatum (uti id expressè dicit Pennot. de decreto illo facto auctoritate Gregor. XIII.) ne aliàs cogamur dicere Rotam illud contempsisse, aut ignorasse. Tamb. loc. cit. de qua etiam declaratione ait Corrad. loc. cit. quamdiu non constat de intentione Papæ, declarationem nihil facere, quin nec sufficere, Papam sic aliquando voluisse, cum postea potuerit voluisse contrarium; quia voluntas non reducta ad actum legis vel dispositionis nihil operatur. Tertium fundamentum sumitur ex facto illo S. Caroli Borrom. quo contulit facularem parochiam Canonico regulari Anno 1584. quam provisionem verbatim refert Pennot. Adeoque triennio post illud decretum.

Quæres 54. An religiosi obtinere possint citra dispensationem beneficia duplicia secularia, quæ sunt absque curâ animarum propriè tali, puta præfecturas Ecclesiæ Collegiata secularis, v. g. Præposituram, Decana-

rum &c. dum hæc sunt cum solâ jurisdictione aliquâ fori externi in eos, qui sunt de collegio, vel etiam absque jurisdictione, omni, habentes solum æconomicam veluti gubernationem in convocando collegio, de liberandoque & disponendo cum illo de rebus ad collegium spectantibus?

Respondeo affirmativam contradictionis partem censeri probabilem à Pelizar. in man. regular. To. 2. rr. 8. c. 8. sect. 4. n. 235. item à Less. loc. cit. ubi tamen addit, ad similia regularem non esse promovendum, nisi necessitas vel magna Ecclesiæ utilitas id postulare: utramque partem probabilem censet Sanch. in decal. loc. cit. n. 72. pro utraque citans plures AA. et si affirmativam censet probabiliorem contra Castrop. loc. cit. n. 8. negativam putat probabiliorem.

Quæres 55. An ad hoc, ut religiosus sive dispensative sive citra dispensationem obtineat beneficium seculari, egeat licentiâ Prælati sui proprii, & insuper Conventus?

Respondeo ad primum affirmativè: ad secundum negativè. C. si religiosus. de elect. in 6. quamvis autem ibi solum mentio fiat de electione ad Prælaturam, requiritur tamen ea ad quodlibet aliud beneficium; cum ratio talis textus etiam in aliis locum habeat; quia nimirum religiosus liberam voluntatem non habet; sed subiectam suo superiori. Sanch. loc. cit. n. 57. Rodriq. to. 1. qq. regular. q. 34. a. 5. Castrop. loc. cit. n. 16. Pirh. loc. cit. Vi. de de his & seq. Pelizar. loc. cit. Hac tamen licentiâ non eget, ut obtineat à Papa beneficium, cum religiosi omnes sint Pontifici immediatè subiecti, Sanch. & Castrop. loc. cit. neque eâ eget ad acceptationem summi Pontificatus. AA. iidem contra Rodriq. & alios apud Sanch. cum hæc jam ab ipso jure concessa sit. C. licet. de elect. ubi habetur, nullum impedimentum apponi posse à duabus partibus Cardinalium præter hæresin, adeoque nec impedimentum non habitæ licentiæ. Neque ob intento beneficio parochiali in titulum eget Prælati licentiâ, ut relicto illo beneficio, alterum acceptet, cum acceptatione prioris beneficii manserit sui juris, & exemptus à Prælati regularis obedientiâ, quæ est ratio, ob quam Prælati licentiâ expostulabatur, Castrop. loc. cit. citans Sanch. Imol. Anchar.

Quæres 56. Num sufficiat licentiâ data antecedenter ad electionem, collationem, vel præsentationem sub conditione, si eligaris?

Respondeo negativè: cum Clem. fin. de elect. expressè dicatur: *cum concessa religioso à superiore suo licentiâ, ut electioni vel provisioni, si quam de ipso fieri contigerit, suam dare possit assensum, ambitionis vitio viam pariet, nullius eam existere volumus firmitatis*: hinc licentiâ hæc semper subsequi debet provisionem. Sanch. loc. cit. n. 60. & antecedere acceptationem: aliàs hanc non reddit firmam; quod enim à principio nullum est, tractu temporis convalescere nequit, Sanch. c. 16. num. 63. Castrop. loc. cit.

Quæres

Quæres 57. A quo Prælato hæc licentia concedenda?

Respondeo: probabilius sufficere licentiam Prælati, cuius tunc est ille religiosus, nisi obster speciale statutum vel privilegium (sicut in Societate Jesu licentiam ad Prælaturas nullus concedere potest præter Generalem illius) Sanch. n. 65. citans plures alios. Castrop. n. 19. contra Franc. Calder. &c. dicentes, necessarium licentiam illam concedi à Prælato, in cujus manibus religiosus ille emisit professionem.

Quæres 58. Quid si Prælatus neget licentiam?

Respondeo: si injustè id faciat, compellendum à suo Superiore; tunc autem injustè eam censetur negare, ubi non solum utilitas, sed & necessitas Ecclesiæ urgetur. Gl. in c. quàm sit. 18. q. 2. v. ad ordinandum. Anchar. ad c. si religiosus, de elect. in 6. nu. 4. Gamb. de auct. Legati à latere l. 8. c. ultimo. nu. 23. quos citat & sequitur Castrop. loc. cit. n. 20. quamvis enim utilitas Ecclesiæ, ad quam promovendus, sit causa sufficiens, ut hanc licentiam concedere possit juxta tex. c. pro utilitate. 16. q. 1. non tamen tenetur Prælatus ex obligatione utilitati istius Ecclesiæ secularis providere, præsertim ubi talis religiosus etiam suo Conventui foret utilis. Castrop. loc. cit.

Quæres 59. Quot vota habere debeat Regularis, ut obtineat beneficium saculare, cuius provisio pendet à pluribus suffragatoribus, sive fiat per electionem, sive per postulationem, sive per presentationem, vel nominationem, aliâque vocationem seu provisionem &c.

Respondeo: si est regularis, cujuscumque demum ordinis mendicantium, & beneficium Prælatura; secus est, si beneficium est simplex v. g. Canonicatus. Lamb. de jurep. l. 2. p. 1. q. 7. a. 20. Sanch. loc. cit. n. 50. quos citat & sequitur Castrop. loc. cit. §. 2. n. 2. uti & si est curatum absque jurisdictione; nimirum parochiale, quia hoc propriè non est Prælatura, & constitutio, de qua pauco post, pœnalis & exorbitans à jure antiquo. Castrop. n. 9. citans Sanch. loc. cit. n. 56. contra Lamb. loc. cit. Franc. & Anchar. in c. quorundam. de elect. in 6. Et extra administrationem proprii ordinis (probabilis enim, quoad non mendicantes excipiuntur Prælaturæ proprii Ordinis juxta Castrop. n. 6. contra Sanch. n. 49. & alios ab eo citatos) eget omnium eligentium votis; ita ut vel uno deficiente vel contradicente jus nullum illi acquiratur ad dictam Prælaturam, neque atque ullatenus consentire etiam accedente licentiâ proprii superioris regularis, etiam Generalis, sitque talis ejus vocatio omnino irrita. Si verò est religiosus non mendicans, cujuscumque demum Ordinis, requiritur & sufficit major pars eligentium: sic expressè statuit Bonifac. 8. & habet textus cit. c. quorundam. disparitatis hujus rationem hanc assignant Lamb. loc. cit. n. penult. Sanch. n. 44. apud Castrop. loc. cit. n. 1. quod mendicantes ob professionem excellentioris paupertatis & vitæ magis fugere de-

beant lites, & discordias, ambitionisque vias. Porro circa posterius observandum ex Castrop. n. 2. dum suffragatores jure Collegii, seu quatenus sunt pars Collegii, suffragantur, necessariò requiri majorem partem votorum, quæ talis est respectu totius numeri actu eligentium, adeoque requiri, ut v. g. ex 10. votis datis habeat pro se ad minimum 6. (non obstante textu requirente solum, ne à minore parte fiat electio, cum hoc ipso tacitè infinet faciendam à majore parte. Castrop. *ibid.*) si verò suffragantur jure solum proprio, & singulari, sufficere habere absolutè majorem partem votorum; hoc est plura præ aliis nominatis v. g. ex 10. habere solum 4. dum reliqua 6. divisa sunt; scilicet tria data titio, & alia tria Cajo, juxta c. quoniam. de jurepat. quod si tamen etiam in hoc casu, dum nimirum singuli suffragantur jure privato; à 4. v. g. tantum data fuissent vota pro uno, reliquis non pronuntiantibus suum votum, non dicitur electus à majore numero, forèque electio talis adhuc nulla, Castrop. *ibid.* citans Sanch. & Lamb.

Quæres 60. An igitur regularis mendicans creatus Episcopus, si eidem conferatur alter Episcopatus, debeat iterum in hac secunda electione eligi in concordia, sufficiensque non mendicantem in hoc casu eligi à majori tantum parte?

Respondeo: tametsi negativam probabilem reputet Castrop. n. 4. eò quod talis jam exemptus ab obligationibus Religionis, induertque statum superiorem; textusque loqui videatur de solis religiosis indigentibus licentiâ religio Prælati, decretumque hoc insuper sit odiosum & restrictivum electionis à jure communi statuta. Affirmativam tamen putat probabiliorem, & in praxi tenendam ob communem DD. sensum; & quia, etsi ab oneribus Religionis talis sit exemptus, non tamen à substantialibus Religionis, quia verè religiosus est, citatque pro hac parte Gl. in cit. c. quorundam. v. religiosus. & Sanch. loc. cit. n. 28.

PARAGRAPHVS III.

De qualitatibus Beneficii manualis & perpetui &c.

Quæres 61. Quid in jure sit, & significet manualitas, & unde insit beneficiis?

1. Respondeo ad primum: manualitatem in jure nihil esse aliud, quam rei tanquam juris nostri apprehendendæ, abducendæque facultatem: argumento l. tertius. ff. de servis export. l. si hac lege. ff. de in jus vocand. ut fuse Brisson. de verb. juris signif. apud Lott. l. 1. q. 33. n. 1.

2. Respondeo ad secundum: hanc qualitatem beneficiis aliquibus inesse non à jure communi, sed contingibiliter, & quasi extrinsecus advenientem. Lott. *ibid.* n. 3. siquidem perpetuitas est aliàs qualitas propria beneficii. Castrop. de benef. d. 1. p. n. 4. Unde & in dubio beneficium præsumitur non manuale. Castrop. loc. cit. nu. 16. exprimendæque est manualitas, & probanda ad evitandam subreptionem explicitè, si beneficium est saculare; si verò est regulare, sufficet id fieri implicitè, narrando nimirum